

Vastaus erään työntekijän keräämään vetoomukseen

HJ 28.03.2022 § 7

209/01.02.05/2022

Lisätiedot:

henkilöstöjohtaja Ulla Palmroos, puh. 040 670 8856
etunimi.sukunimi@kauniainen.fi

Eräs työntekijä on toimittanut vetoomuksen, jossa hän esitetään seuraavia näkemyksiä:

Kauniaisten kaupungin henkilöstöetuja olisi heikennetty, oikeus kerryttää säästövapaita on otettu pois, palkkiolomia on lyhennetty, kahvietuutta on yritetty poistaa, pikkujouluja ei ole enää, lisäksi on poistettu oikeus ruokailla henkilöstöhinnoina osalta henkilöstöä sekä että tuntipalkkaisten sopimuksesta yritetään päästä pois 1.3.2022 lukien ja jatkossa olisi vain yksi tekninen sopimus.

Vastaus vetoomuksessa esitettyihin näkemyksiin

Esitetyt väitteet ovat harhaanjohtavia. Kaupungin henkilöstöltä on tullut palautetta, että kaupungin henkilöstöetuudet eivät ole olleet kannustavia, vaan ovat palkinneet vain pitkään palvelleita ja yli 50-vuotiaita työntekijöitä. Rekrytointitilanne on monelta osin vaikeutunut viime vuosina ja henkilöstöetujen tulee tästäkin syystä olla mahdollisimman kannustavia koko henkilöstön osalta.

Vertailtaessa Länsi-Uudenmaan alueen kuntien ja kaupunkien henkilöstöetuja on havaittu, että Kauniaisten kaupungin henkilöstölleen tarjoamat etuudet ovat alueen parhaimmat huomioiden etuuksiin käytettävä rahamäärä työntekijää kohden. Esimerkiksi ePassia tai vastaavaa etuutta kaikki Länsi-Uudenmaan kunnat tai kaupungit eivät tarjoa henkilöstölleen. Ne, jotka sen tarjoavat, antavat 50–100 euron vuosittaisen edun ePassille. Kauniaisissa ePassi-etuus on tällä hetkellä 150 euroa vuodessa.

Kaupungin merkkipäivälahjat ostettiin pitkään paikalliselta kultasepäniikkeeltä. Liike lopetti kuitenkin toimintansa vuoden 2020 lopussa ja tästä syystä merkkipäivälahjoja ja niiden myöntämisen kriteereitä tuli arvioida uudelleen. Tässä yhteydessä henkilöstöjaosto linjannut 5.10.2020, että palkkiolomia myönnetään jatkossa vain 20, 30 ja 40 vuoden palveluksesta ja palkkioloman pituus on 3 vrk. Palkkioloma tulee pitää puolen vuoden sisällä siitä, kun oikeudesta palkkiolomaan on ilmoitettu. Samassa yhteydessä henkilöstöjaosto on päättänyt, että merkkipäivälahja annetaan jatkossa myös 60-vuotispäivän yhteydessä ja merkkipäivälahjat kilpailutettiin vuosille 2021–2022.

Pääosa kuntatyönantajista on luopunut palkkiolomista palkitsemisen muotona jo vuosia sitten. Tämä siitä syystä, että kaikki palkkiolomiin oikeutetut omaavat jo pitkät kuntasektorin vuosilomat (38 vrk) eikä lisälomapäivillä palkitseminen ole ollut toimiva palkitsemisen muoto. Palkkiolomat aiheuttavat usein myös sijaistarpeen, jos palkkiolomaan oikeutettu henkilö työskentelee esimerkiksi hoitoalalla, varhaiskasvatuksessa, opetuksessa tai ruoka- ja puhdistuspalveluissa.

Koska henkilöstöltä tuli palautetta, että henkilöstöetuudet eivät ole kaikkia ikäryhmiä kannustavia, vaan niillä palkitaan vain pitkään kaupungilla työskennelleitä, tehtiin henkilöstölle kysely eri henkilöstöetuuksien

kannustavuudesta. Kysely tehtiin huhtikuussa 2021 ja siinä pyydettiin näkemyksiä henkilöstöetuuksien kehittämiseksi huomioiden, että henkilöstöetuuksiin käytettävä rahasumma pysyy samana kuin se on ollut. Kyselyssä oli esitetty kaikki nykyiset henkilöstöetuuudet sekä vuosittain kuhunkin etuuteen käytettävä rahasumma. Kysely toimitettiin koko henkilöstölle sähköpostitse ja lisäksi siitä kerrottiin intrassa ja esimiehiä pyydettiin informoimaan kyselystä työyksiköissä, jotta vastausprosentti olisi mahdollisimman korkea.

Tämän kyselyn perusteella henkilöstöetuuksista tärkeimpinä pidettiin ePassia. Sen sijaan vähiten kannatusta saaneina henkilöstöetuuksina pidettiin pikkujouluja ja Kuntaliiton ansiomerkkejä. Henkilöstö arvostaa myös ennaltaehkäisevää työterveyshuoltoa laajempia työterveyshuoltopalveluja.

Kyselyn tuloksia käytiin läpi yhteistyökomiteassa 27.4.2021 ja sen jälkeen henkilöstöjaosto päätti henkilöstöetuuksista 24.5.2021. ePassille myönnettävää rahaa nostettiin 50 eurolla vuodessa jokaista henkilöstöön kuuluvaa kohden 1.1.2022 lukien. Samasta ajankohdasta lukien poistettiin Kuntaliiton ansiomerkki ja pikkujoulut. Kahvietuus on säilytetty entisellään, vaikkakin suuri osa henkilöstöstä ei pitänyt sitä tarpeellisena ja toi esiin, että monilla työpaikoilla jokainen maksaa itse kahvinsa. Sen sijaan perjantaisin tarjolla olleet perjantaipullat päätettiin poistaa, koska tätä käytäntöä ei edes ollut kaikissa pisteissä.

Vuonna 2021 kaupunki käytti henkilöstöetuuksiin noin 20 000 euroa enemmän rahaa kuin edellisvuosina. Tämän lisäksi erillisenä palkkiona myönnettiin koko henkilöstölle 100 euron lisäys ePassille kiitoksena korona-ajan hyvästä toimintojen hoidosta.

Säästövapaat

Kunta-alan työmarkkinaosapuolet ovat sopineet, että kunta-alan pidempien lomien takia noudatetaan KVTES:n vuosilomaluvun ohjeistusta. Vuosilomaluvussa todetaan, että loman siirtämisestä säästöön tulee aina sopia työnantajan ja työntekijän kesken. Jos lomaa jätetään säästöön, tulee säästöön jättäessä sopia myös ajankohdasta, jolloin säästövapaa pidetään.

Selvitettäessä säästövapaakertymää, on havaittu, että vanhimmat säästövapaat ovat vuodelta 2004. Jos vuosittain on jättänyt säästöön lomaa, on monella eläkeiän kynnyksellä ollut tilanne, että säästöissä on vapaita noin puolen vuoden ajalle. Henkilöstösuunnittelussa ei kuitenkaan ole varauduttu siihen, että samalla vakanssilla olisi samanaikaisesti kaksi hoitajaa. Näin ollen suuret säästövapaakertymät ovat vaikuttaneet arjen toimintaan työpisteissä.

Vuosiloma on palautumista varten. Tästä syystä on tärkeää, että vuosilomat pidetään lomavuoden aikana ja myös palautumiselle on aikaa. Havaittavissa on ollut viime vuosina kuntasektorilla yleistyneet uupumuksen seurauksena lisääntyneet sairauspoissaolot.

Säästövapaakertymää ei siis tule lisätä, vaan lomat tulisi pitää lomavuoden aikana. Jos esimerkiksi pitkän sairausloman takia on lomaa jäänyt säästöön, on se edelleen mahdollista säästöön siirtää, kunhan säästöön siirrettäessä noudatetaan KVTES:n ohjeistusta loman pitämisen ajankohdasta sopimisesta.

Henkilöstöruokailu

Kauniaisten kaupungin henkilöstöllä on mahdollisuus ruokailla kaupungin omissa pisteissä subventoituun hintaan. Ateriaedun arvo vahvistetaan aina verohallituksen vahvistettua seuraavan vuoden ateriaedun arvot. Vuonna 2022 lounaan hinta on 7,15 euroa sekä kevytlounaan ja valvonta-aterian hinta 5,36 euroa. Valvonta-aterian verotusarvo on 4,29 euroa.

Varhaiskasvatuksen ja opetuksen toimipisteissä esimerkkiruokailijoina toimivat ruokailevat valvonta-aterioiden verotusarvon hinnalla, muut maksavat laitosterian hinnan, samoin hoivayksiköissä henkilöstöruokailun hinta on laitosterian hinta. Muu henkilöstö on voinut ruokailla Villa Bredan tai kaupungintalon ruokaloissa subventoituun henkilöstöhintaan.

Vuonna 2021 Villa Bredassa ruokailu ei ollut mahdollista korona-pandemian takia kuin Villa Bredassa työskentelevän henkilöstön osalta. Kaupungintalon ruokailijamäärät laskivat merkittävästi korona-pandemian alkamisen myötä vuonna 2020. Samaan aikaan etätyöskentelyn määrä lisääntyi merkittävästi. Kaupungintalolla henkilöstön ruokailumahdollisuus oli vuonna 2021 käytössä tammi-helmikuun ja elo- joulukuun ajan. Tuona aikana henkilöstöaterioita syötiin kaupungintalolla yhteensä 2 077 kpl eli ruokailijamäärä oli päivittäin keskimäärin noin 15–20 henkeä.

Kaiken kaikkiaan henkilöstöaterioita syötiin vuonna 2021 yhteensä 48 778 kpl, josta siis 2 077 kpl kaupungintalolla.

Vuoden 2022 alusta kaupungintalon keittiö- ja ruokailutilat on tarvittu koronarokottamiseen. Tästä syystä sekä vähäisestä ruokailijamäärästä johtuen kaupungintalon ruokala ei ole ollut auki vuonna 2022, mutta henkilöstöruokailu on mahdollista Villa Bredassa. Lisäksi on mahdollista kevytaterian hinnalla tilata lämmin ruoka keskuskeittiöltä kaupungintalolle tai muuhun kaupungin työpisteeseen. Tätä vaihtoehtoa on käytetty kuitenkin vain vähäisessä määrin.

Jos työnantaja tarjoaa lounasedun esimerkiksi ulkopuolisessa lounasravintolassa, tulee tästä henkilön itse maksaa vähintään 75 % ja työnantaja voi subventoida korkeintaan 25 % lounaan hinnasta. Saadun palautteen perusteella henkilöstö arvostaa alhaista annoshintaa ja tämä toteutuu parhaiten keskuskeittiöltä tilattujen annosten muodossa. Ennakkoon tilattujen lounasannosten hinta on kevytaterian hinta eli 5,36 euroa.

Yksi teknisen alan sopimus

Kunta-alan sopimusratkaisussa vuosille 2020–2021 todetaan seuraavaa:

Teknisen sopimuksen, tuntipalkkaisten työsopimuksen ja KVTES:n soveltamisalan päällekkäisyydet arvioidaan työryhmässä, joka perustetaan tämän sopimuksen 6 §:n mukaisesti. Työryhmässä neuvotellaan myös teknisen alan sopimusten yhdistämisen tai poistamisen mallista. Lopputulos voi sisältää siirtoja edellä mainittujen sopimusten välillä. 1.3.2022 alkaen kunta-alalla on vain yksi teknisen alan sopimus. Neuvottelutulos voi sisältää siirtymäaikoja.

Kyse on siis työmarkkinaosapuolten ratkaisusta, ei Kauniaisten kaupungin linjauksesta. Monet työnantajat ovat jo vuosia sitten päätyneet, ettei uutta teknisen alan henkilöstöä palkata enää tuntipalkkaisten sopimukseen, vaan uudet teknisen toimen henkilöt palkataan teknisen sopimuksen piiriin. Kauniaisissa on palkattu edelleen myös tuntipalkkaista henkilöstöä ja heidän kokonaismääränsä on noin 15 henkeä. Koska tuntipalkkaisen henkilöstön palkanmaksu tapahtuu

joka toinen viikko, työllistää tämä palkanlaskenta huomattavasti muita sopimusaloja enemmän. Lisäksi tuntipalkkaisten määrä on koko maassa pienentynyt merkittävästi ja tästäkin syystä työmarkkinaosapuolet ovat keväällä 2020 sopineet edellä mainitulla tavalla.

Yhteenveto

Vaikka vetoomuksessa esitetyt väittämät eivät ole paikkansapitäviä, niin otamme kuitenkin vakavasti sen viestin, että osa henkilöstöstä kokee, että henkilöstöetuudet ovat heikentyneet. Työnantaja on myös epäonnistunut muutosten viestinnässä, vaikka pyrkimys on ollut tehdä muutokset työntekijöiden toivomaan suuntaan. Kaupungin johtoryhmässä on käyty keskusteluja joistakin henkilöstöetuuksien muutoksista ja tarkoitus on budjettien sallimissa rajoissa vielä kevään aikana tuoda näitä parannuksia henkilöstöjaoston käsittelyyn.

Henkilöstöjohtaja Ulla Palmroos:

Henkilöstöjaosto merkitsee tiedoksi henkilöstöjohtajan vastauksen erään työntekijän kokoamaan vetoomukseen.

Henkilöstöjaosto toteaa samalla, että henkilöstöetuuksien sisältöä tullaan tarkastelemaan vielä kevään aikana ja tarkoitus on tehdä muutoksia, joiden kautta henkilöstöetuudet ovat toivottavasti kannustavia koko henkilöstölle, pysyen kuitenkin valtuuston määrittelemässä talousarviossa.

Päätös:

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu:

Työntekijä